

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia 25 listopada 2009r.

**Pan
Michał Zaleski
Prezydent
Miasta Torunia**

KPZ-4111-01-04/2009
K/09/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia skontrolowała Dom Pomocy Społecznej im. Leona Szumana w Toruniu w zakresie prawidłowości wykorzystania uwag i wniosków po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps (Nr P/05/089).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację wniosków pokontrolnych i uwag przez dyrektora Domu Pomocy Społecznej im. Leona Szumana w Toruniu po przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. kontroli prawidłowości świadczenia usług przez dps.

W 2009 r., podobnie jak w latach poprzednich, wystąpiły zaległości we wpłatach mieszkańców zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt w Domu², przy czym według

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz 1701 ze zm.

² Zgodnie z art. 61 ust. 2 lit. a mieszkaniec domu wnosi opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu.

stanu na dzień 30 września 2009 r. 42 mieszkańców, przyjętych do Domu na podstawie skierowania wydanego po 1 stycznia 2004 r., było zadłużonych na kwotę 25.400,50 zł.

Przyczyną tego było między innymi nieterminowe wydawanie przez MOPR decyzji administracyjnych ustalających wysokość opłaty. W 2009 r. dla 18 osób (16,4% zbadanych spraw) decyzje ustalające nową wysokość opłaty zostały wydane z przekroczeniem o od 1 do 81 dni terminu określonego w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca (§ 3). Jednocześnie nie powiadamiano strony o zwłoce w wydaniu decyzji, do czego zobowiązywał art. 36 Kpa³. Ponadto, podjęte decyzje były przekazywane do DPS z kolejnym opóźnieniem od 1 do 28 dni od daty ich wydania. Odnośnie 4 osób MOPR, do dnia 29 października 2009 r., nie przekazał decyzji ustalających nową opłatę. Opóźnienia te skutkowały wnoszeniem zaniżonych opłat przez mieszkańców, oraz powodowały konieczność ich wyrównywania od marca 2009 r.

Ponadto, zaległości te wynikały z różnicy pomiędzy terminem wpływu świadczenia z ZUS i KRUS a terminem wnoszenia opłat, wartością kwoty wynikającej z decyzji MOPR (70% świadczenia) a kwotą potrącaną przez ZUS (65% świadczenia)⁴ oraz z zaległości komorniczych ciążyących na mieszkańcach.

Zaniedbany został obowiązek wynikający z art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o Pomocy społecznej⁵, zgodnie z którym w przypadku niewywiązywania się mieszkańców domu z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej (wnoszonej do wysokości 70% swoich dochodów) opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej⁶. DPS informował MOPR o łącznej wysokości powyższych zaległości w miesięcznych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, ale bez wskazania konkretnych osób i wysokości ich zadłużenia.

Jednocześnie NIK informuje, że w wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do dyrektora DPS, zawarty został wniosek dotyczący bieżącego informowania MOPR

³ O każdym przypadku niezakończania sprawy w terminie określonym w art. 35 organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

⁴ Zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 3, w związku z art. 139 ust. 1 pkt 10, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) potrącenia z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej nie mogą przekraczać 65% miesięcznego świadczenia.

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

⁶ Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

w Toruniu o zobowiązaniach poszczególnych mieszkańców wobec DPS z tytułu opłat za pobyt, których nie ma możliwości wyegzekwowania.

* * *

Przedstawiając Panu Prezydentowi powyższe oceny, uwagi i opinie Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1) Wzmożenie nadzoru nad MOPR celem wyeliminowania nieterminowego wydawania i przekazywania decyzji administracyjnych ustalających wysokość opłaty za pobyt.
- 2) Wnoszenie zastępczo opłat za mieszkańców przez siebie skierowanych, uchylających się od tego obowiązku.

Najwyższa Izba Kontroli - Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.